

Ing. arch. Monika Moggert

e-mail: xamarkova@vutbr.cz

pod vedením: doc. Ing. arch. Ivo Boháč, Ph.D.

Berlín - vliv kulturních rozdílů obyvatel na typické znaky soudobého městského prostoru

---

Berlin - The influence of cultural differences of inhabitants on the typical features of contemporary urban space

ANALÝZY, PUBLIKACE

BERLÍN | BERLIN

Kreuzberg e Neukölln | Kreuzberg and Neukölln

Analýza rozdílných kulturních vlivů s dopadem na změny urbánního prostředí

An analysis of different cultural influences with an impact on urban changes

Ing. arch. Monika Moggert

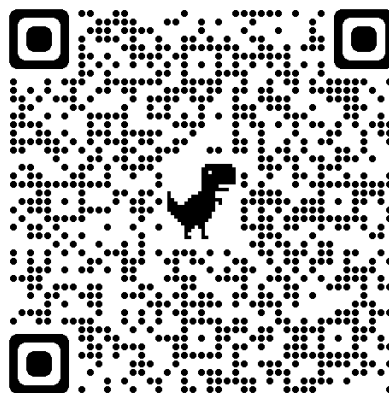
Berlín – vliv kulturních rozdílů obyvatel na typické znaky soudobého městského prostoru

Berlin – the influence of cultural differences of inhabitants on the typical features of contemporary urban space

Berlin – der Einfluss kultureller Unterschiede zwischen den Einwohnern auf die typischen Merkmale des zeitgenössischen städtischen Raums

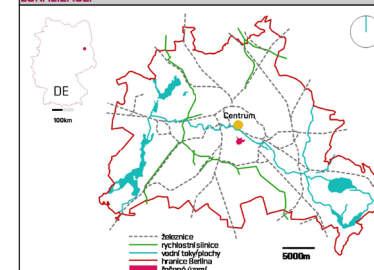
ROZDĚLENÍ - ZÁPADNÍ A VÝCHODNÍ BERLÍN

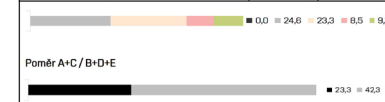
DIGITAL PUBLICATION

ANALÝZA ÚZEMÍ

MĚSTO:	BERLÍN	ROK:	2021	ZÁJMOVÉ ÚZEMÍ:	KREUZBERG - oblast přestavby okolo r. 1980
LOKALIZACE:	SCHEMA:				

BILANCE PLOCH ZÁJMOVÉHO ÚZEMÍ:	Výměra (ha)	%
A – zastavěná plocha	0,0	0,0
B – veřejné prostory ulevněné	24,6	24,6
C – privátní prostory	23,3	23,3
D – původně veřejné prostory	8,5	8,5
E – veřejná zeleň	9,1	9,1
F – celková bilance ploch	65,5	100,0

Poměr A+C / B+D+E = 23,3 / 42,3

HISTORICKÝ KONTEXT:

- 1961 - Berlínská zeď - bývalá berlínská vnitřní městská čtvrť Kreuzberg se stává předměstím Berlína (Západ). Obyvatelé Kreuzberg ztrácejí na výřezu. Následuje odchod firm.
- 1963 - oblast kolem Kottbusser Tor = oblast přestavby
- 1965-1970 - sanační agentury; městská bytová družstva skupují celé bloky s „přesouvání“ nájemníků. Kreuzberg ztrácí velkou část své původní populace. Uvolněné bydlení je dočasně pronajímáno žemšťákům, kteří jsou zvaní na levém bydlení zahraniční pracovníci, studenti, esotálně marginalizované skupiny
- 1970 - „celoroční vlna protestů obyvatel proti koncepcím přestavby, později squatting a nakonec i sřehodnocení ze strany odpovědných úřadů“
- 1977 - rozvoj forem spolupráce mezi dotčenými, správou, obvodem a Senátem do roku 1979 - zbouráno 45 % starého bytového fondu v oblasti přestavby Kottbusser Tor a nahrazeno moderními bytovými domy
- 1984-1987 - Masarykův stavení vjístava (BSA) měštřín - Kreuzberg
- Dříd této doby je Kreuzberg vnímán jako sociálně marginalizovaná oblast, ve které autonomní lidé, učedníci a umělci rozvíjejí své osobité způsobů života.
- 1989 - renovace dokončena. Okres má 146 894 obyvatel z nich 49 010 je německého původu 23 943 z nich pochází z Turecka.*

STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA MÍSTA:

- vzdálenost do centra města přibližně 3,1 km
- turisticky vyhledávaná lokalita - "živá" lokalita
- Oranienstr., Adalbertstr., Waldemarstr. - budovy převážně z doby do roku 1900 s maximální výškou 6-7 podlaží
- většinou bez prvků zklidňujících dopravu, parkování podél/kolmo k chodníkům
- hustá bloková zástavba se "zastavěnými" vnitrobloky
- vysoké zastoupení gastronomie v nabízených službách
- vysoké procento obyvatel s migračním pozadím

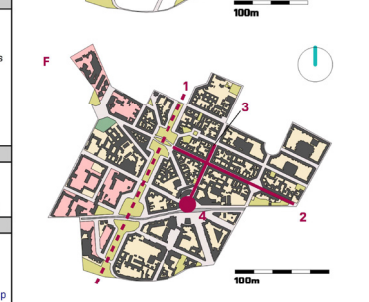
VÝZNAMNÉ VEŘEJNÉ PROSTORY:

1. Luisenstädtischer Kanal - parkový pruh, návaznost na řeku
2. Oranienstr., Adalbertstr., Waldemarstr. - vyhledávaná lokalita, kulniářská ulice
3. Adalbertstr. - vyhledávaná lokalita, kulniářská ulice
4. Kottbusser Tor - zastávka U-bahn, trh, místo setkávání

ZDROJE INFORMACÍ:

* Kreuzberger Nachkriegsgeschichte. Chroniken. [cit. 01.01.2022] Dostupné z: <https://kott-berlin.de/die-jahrestage-der-migration/>

Digitalizovaný mapový podklad pro analýzu: Getalade Im INSPIRE-Datenmodell. Aktualizováno: 06.05.2021. Dostupné z: <https://bimter.stadt-berlin.de/fo/index.jsp>

- zhodnocení změn veřejného městského prostoru v závislosti na současné demografické přeměně Evropy
- sledování vlivu sociálního jevu do urbanisticko-architektonické struktury města

"BERLÍN KREUZBERG" - KOTTBUSSE TOR

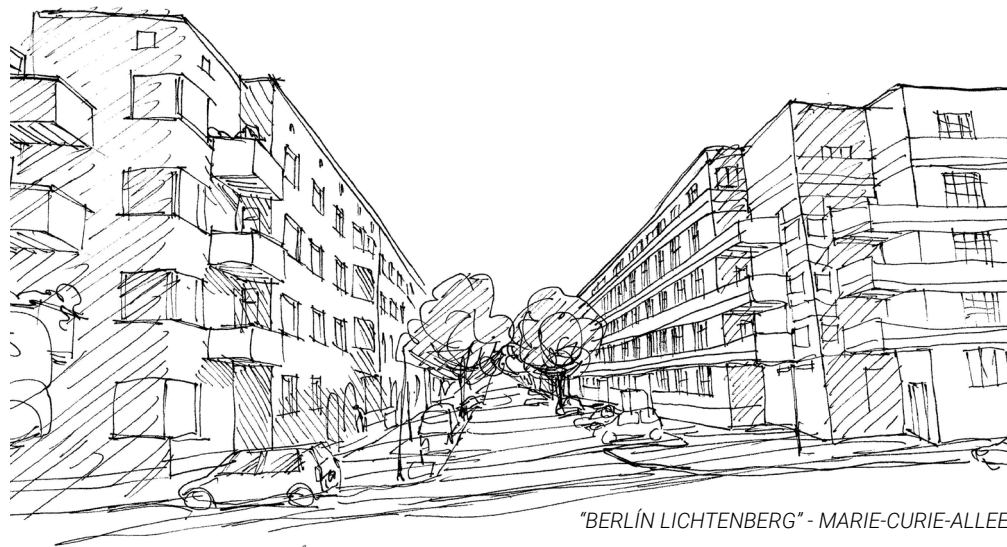
PROČ TOTO TÉMA?

- aktuálnost - demografická proměna Evropy:
  - dynamika obyvatelstva:
    - přirozený úbytek obyvatelstva x mezinárodní (a mezi-kontinentální) migrace
- téma řeší kontext mezinárodní migrace (mimo EU) a městského prostoru

- Mají přistěhováci (rozdílné kulturní vlivy) vliv na městský prostor?
- Mění jej?
- Jakým způsobem jej mění?

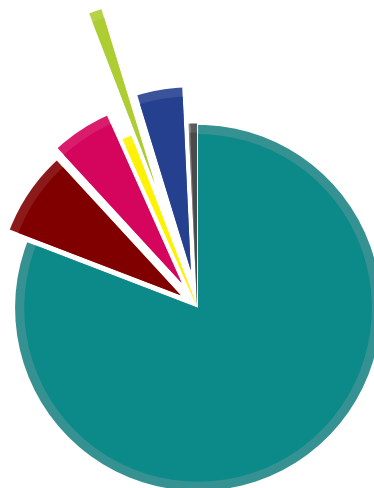
Demografické změny Evropy (migrace) = změna městského prostoru?

"BERLÍN LICHTENBERG" - MARIE-CURIE-ALLEE

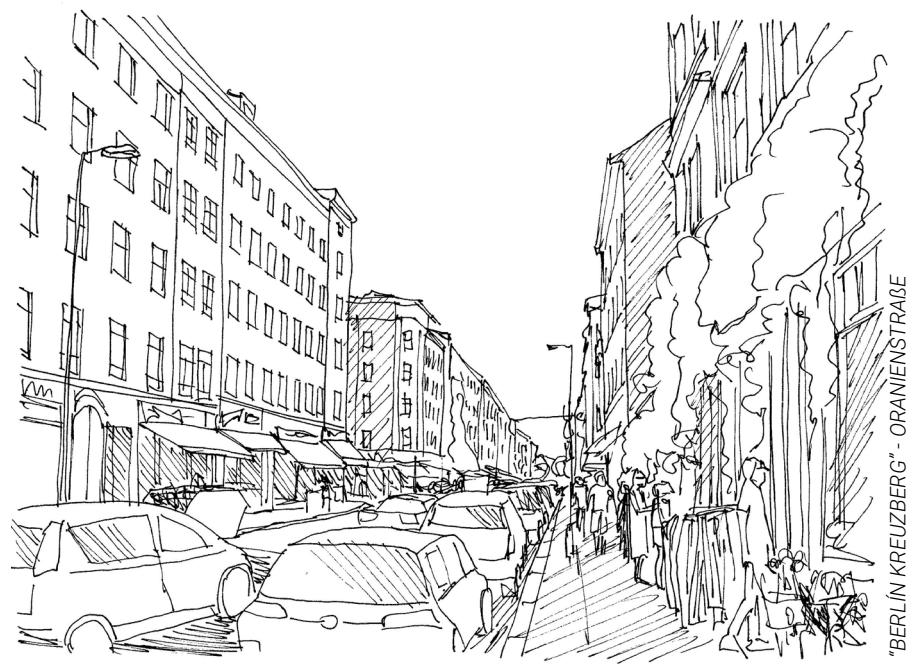
PROČ BERLÍN?

■ Německo	3000648
■ Evropa EU	272043
■ Evropa mimo EU	191357
■ Afrika	30950
■ Amerika	41797
■ Asie	147546
■ Austrálie	4943
■ Jiné	22646

Počet obyvatel z různých kontinentů žijících v Berlíně [5]

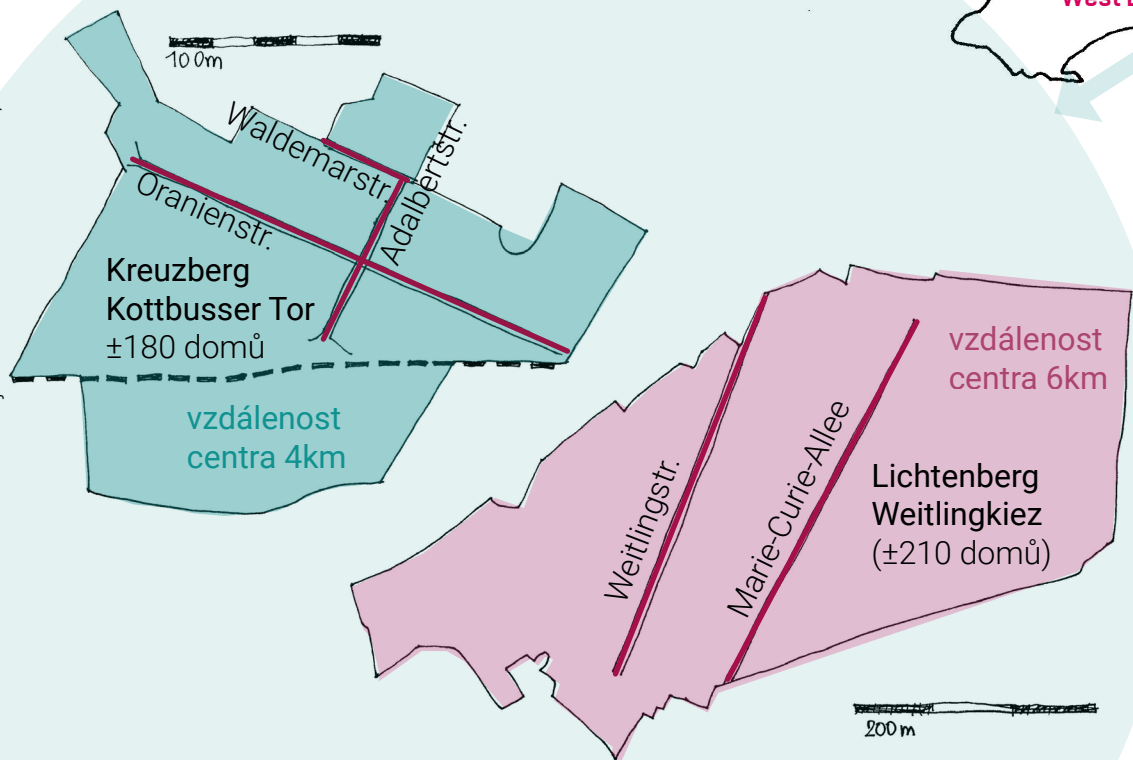
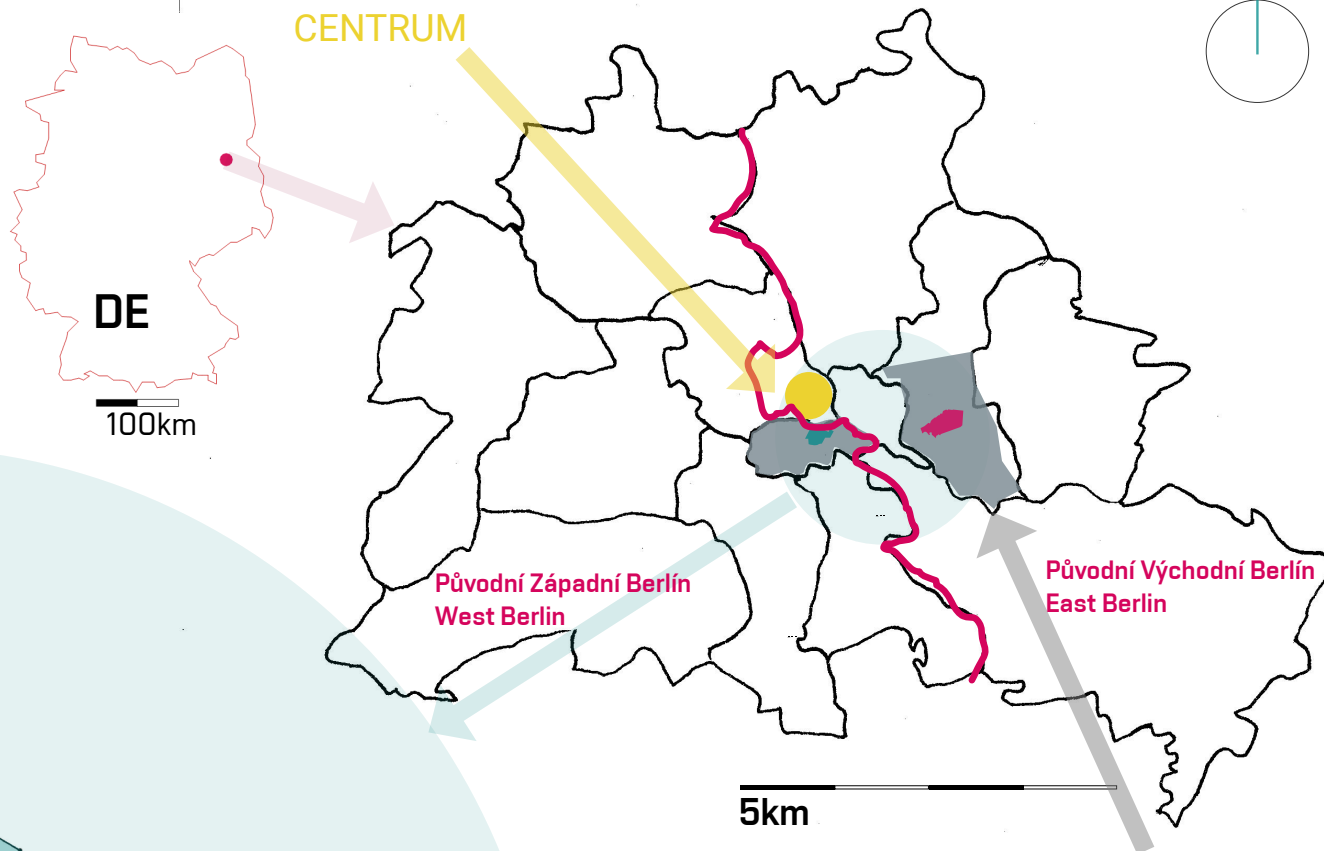
[5] Statistischer Bericht: A15 – hj 2/17, Einwohnerinnen und Einwohner im Land Berlin am 31. Dezember 2017. Amt für Statistik Berlin-Brandenburg, 2018. [cit. 29. 04. 2018] Dostupné z: https://www.statistik-berlin-brandenburg.de/publikationen/Stat_Berichte/2018/SB_A01-05-00_2017h02_BE.pdf

"BERLÍN KREUZBERG" - ORANIENSTRASSE

KTERÉ LOKALITY BYLY ŘEŠENY?

VYBRANÉ LOKALITY

PŮVODNÍ DĚLĚNÍ MĚSTA KREUZBERG/LICHTENBERG (do roku 2001)

- 01 Mitte
- 02 Friedrichshain - Kreuzberg
- 03 Pankow
- 04 Charlottenburg - Wilmersdorf
- 05 Spandau
- 06 Steglitz - Zehlendorf
- 07 Tempelhof - Schöneberg
- 08 Neukölln
- 09 Treptow - Köpenick
- 10 Marzahn - Hellersdorf
- 11 Lichtenberg
- 12 Reinickendorf

FOTOGRAFIE - LOKALITY

KREUZBERG

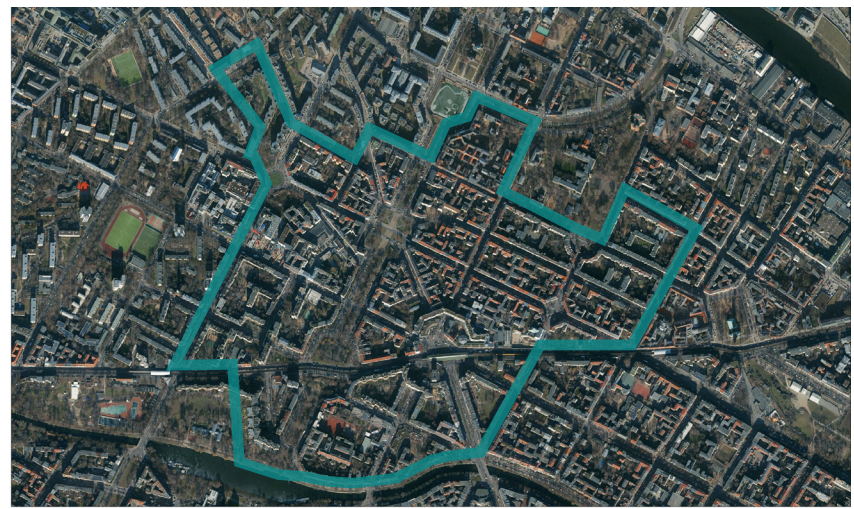

LICHTENBERG

ORTOFOTO - LOKALITY A JEJICH MĚŘÍTKO

"BERLÍN KREUZBERG"

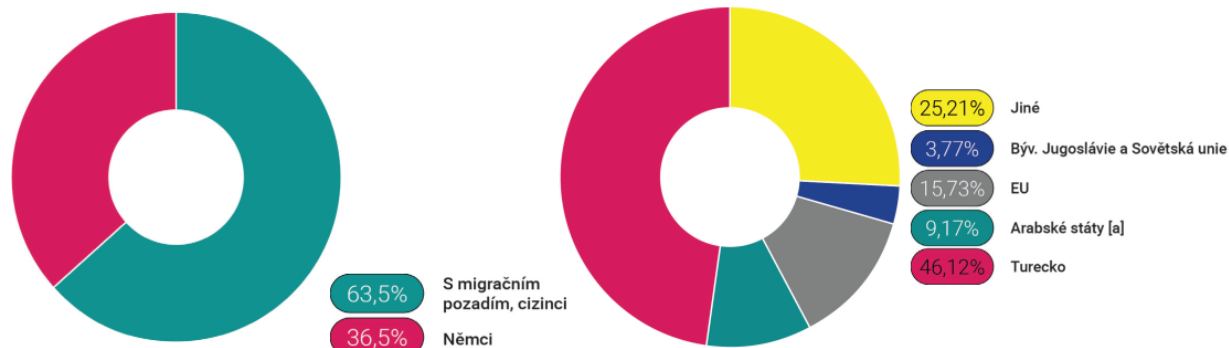
"BERLÍN LICHTENBERG"

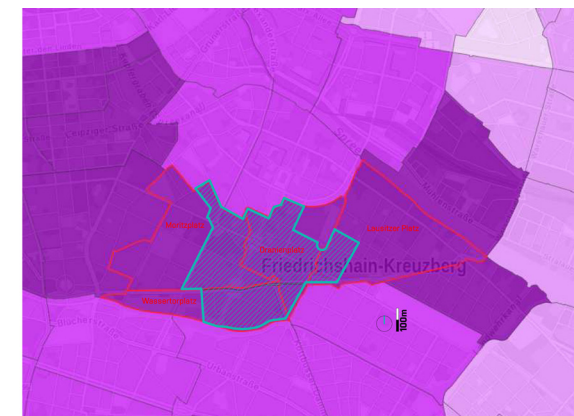
DEMOGRAFICKÁ SITUACE VE VYBRANÝCH LOKALITÁCH

2020 KREUZBERG - Oranienplatz, Moritzplatz, Wassertorplatz

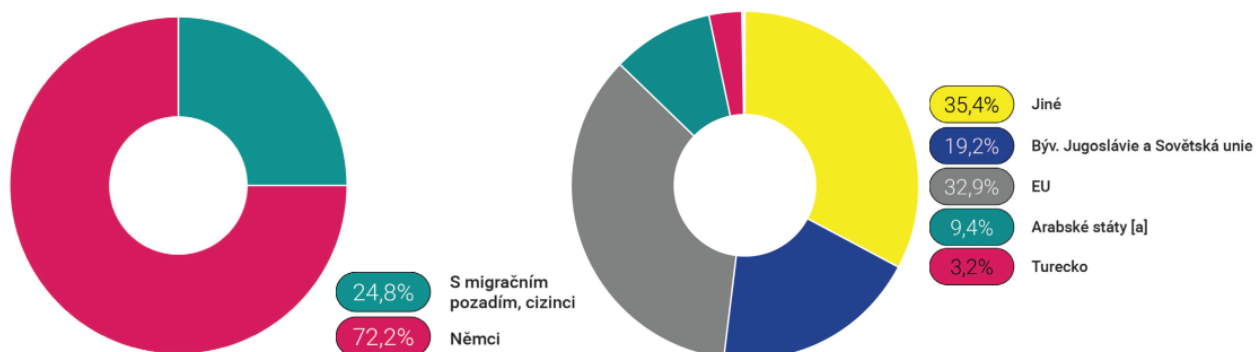
"Berlín Kreuzberg" - Podíl cizinců i obyvatel s migračním pozadím a Němců (zdroj: archiv autorky, data - (Amt für Statistik Berlin-Brandenburg nedatováno))

"Kreuzberg" - Podíl obyvatel dle zemí původu bez Němců (zdroj: archiv autorky, data - (Amt für Statistik Berlin-Brandenburg nedatováno))

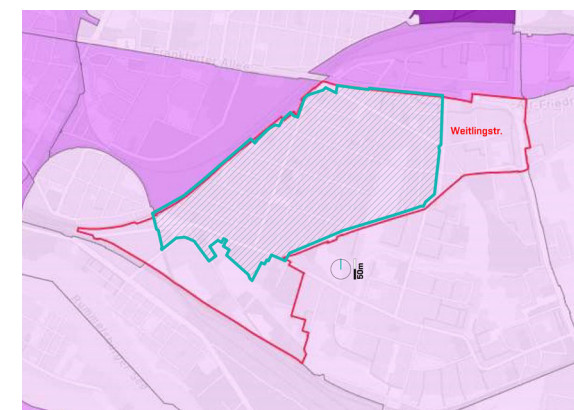
KREUZBERG - 63,3%

2020 LICHTENBERG - Weitlingstr.

"Berlín Lichtenberg" - Podíl cizinců i obyvatel s migračním pozadím a Němců (zdroj: archiv autorky, data - (Amt für Statistik Berlin-Brandenburg nedatováno))

"Berlín Lichtenberg" - Podíl obyvatel dle zemí původu bez Němců (zdroj: archiv autorky, data - (Amt für Statistik Berlin-Brandenburg nedatováno))

LICHTENBERG - 23,5%

[a] Egypt, Alžírsko, Maroko, Somálsko, Tunisko, Bahrajn, Irák, Jemen, Libanon, Sýrie

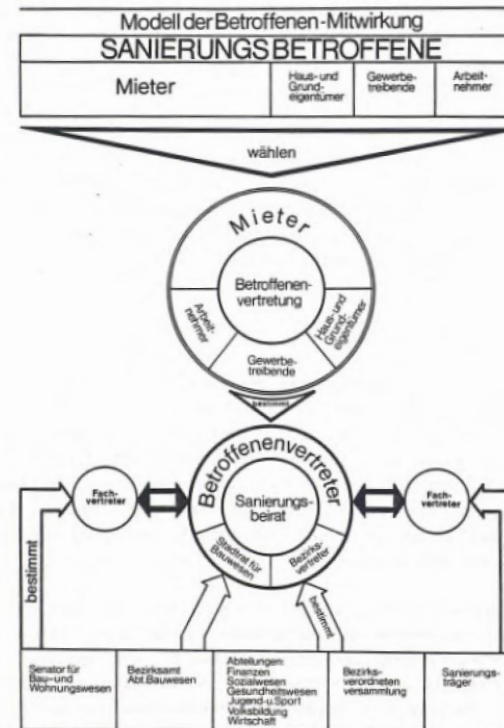
AfS StatIS-BBB - Table View. In: [cit. 26.09.2021]. Dostupné z: <https://statis.statistik-berlin-brandenburg.de/webapi/jsf/tableView/tableView.xhtml#>

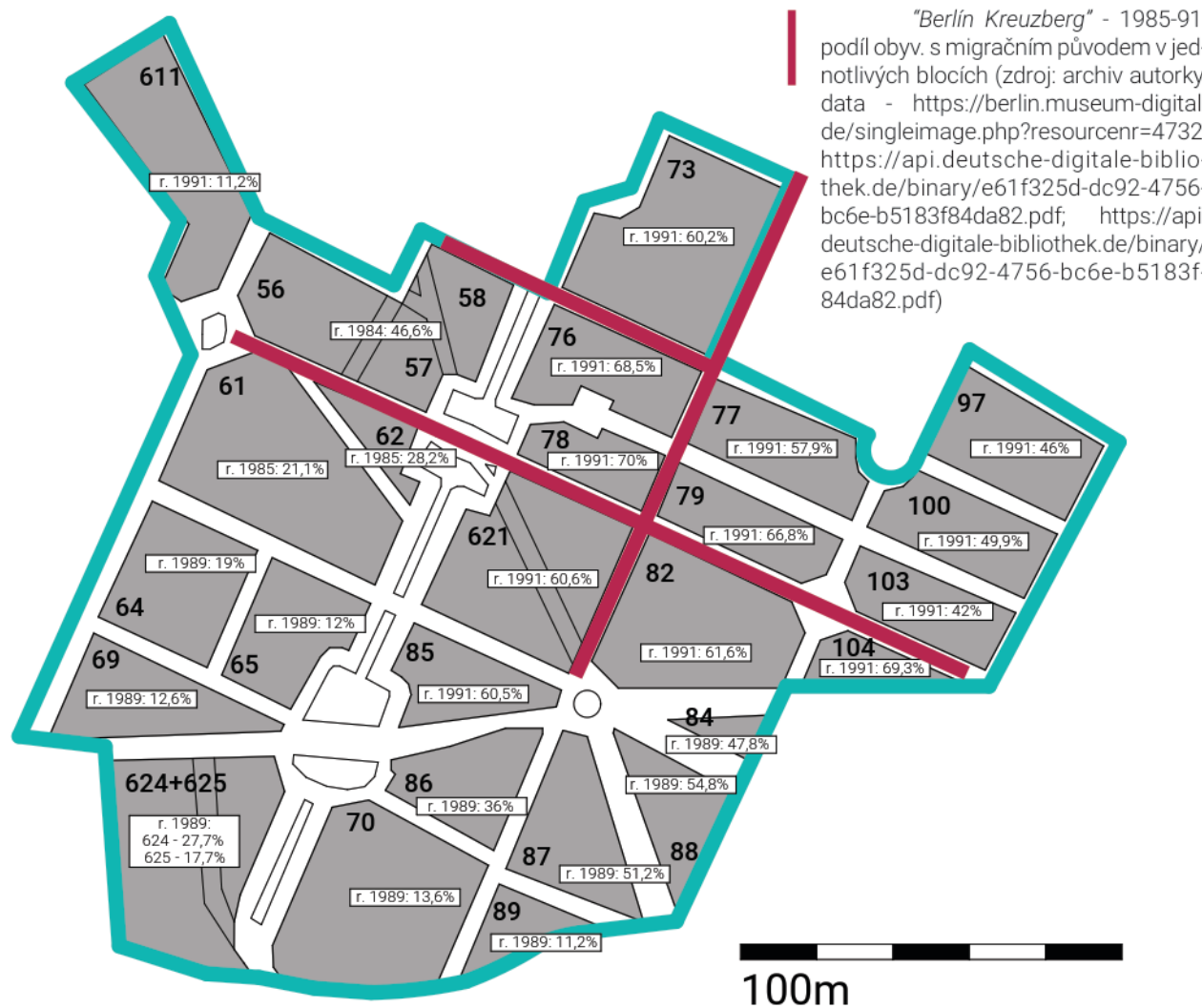
Kommunalatlas Berlin, [cit. 25.12.2021]. Dostupné z: <https://www.statistik-berlin-brandenburg.de/>

ČASOVÉ OHRANIČENÍ

- r. 1980 - r. 2021:

- okolo r. 1960 - příchod přistěhovalců z Turecka do Západního Berlína
- okolo r. 1980 - „Krezberg“ - IBA (Mezinárodní stavební výstava - přestavba), vliv obyvatel na přestavbu, zdokumentovaná celá vybraná lokalita „Kreuzberg“ před přestavbou
- r. 2021 - porovnání

- „Berlín Kreuzberg“ - podíl přistěhovalců v jednotlivých blocích domů

- statistická data
- objektivně měřitelná data
- studium v archivech
- studium mapových materiálů
- místní šetření
- hloubkové rozhovory

Vyhodnocení získaných dat:

- **Komparace** - archiv x současnost, lokalita „Kreuzberg“ x „Lichtenberg“
- **Analýza** - lokalita „Kreuzberg“ a „Lichtenberg“
- **Statistické metody** - určení algoritmů a jejich vyhodnocení

ROZDĚLENÍ VÝZKUMU NA 2 ČÁSTI:

ČÁST ANALÝZ OBOU LOKALIT

ČÁST ZHODNOCENÍ ARCHITEKTONICKO-
URBANISTICKÝCH ZMĚN V „BERLÍN KREUZBERG“

1. ČÁST VÝZKUMU

ANALÝZY

	„Berlín Kreuzberg“	„Berlín Lichtenberg“
kvality obytné oblasti (dobrá/střední/nízká)	100% nízká	96,42% střední 3,58% nízká

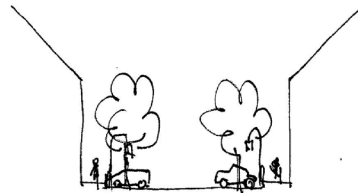
Statistická data o kvalitě bydlení (Amt für Statistik Berlin-Brandenburg nedatováno)

	Okres Lichtenberg	Okres Fridrichshain-Kreutzberg
1 osoba	47,3%	54,0%
2 osoba	34,8%	27,0%
3 osoba	11,5%	10,4%
4 osoba	4,8%	5,3%
5 osoba	1,6%	3,4%

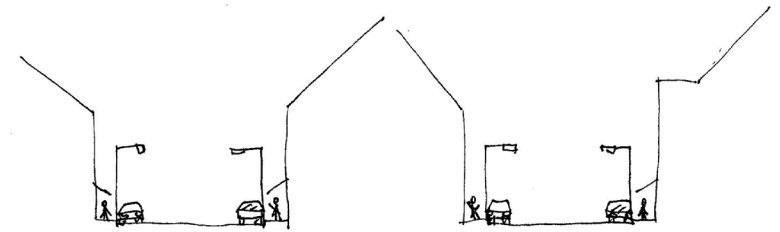
Statistická data o velikosti domácností v okresech (Amt für Statistik Berlin-Brandenburg nedatováno)

ŘEZ TYPICKOU ULICÍ

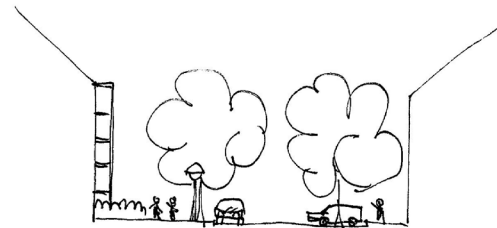
WALDEMARSTRASSE

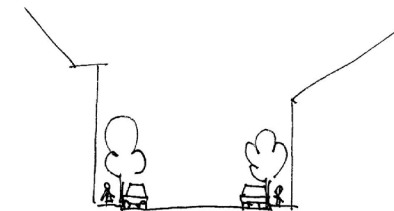
ORANIENSTRASSE

ADALBERT STRASSE

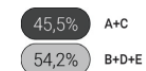
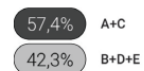
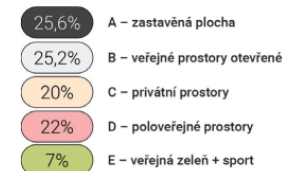
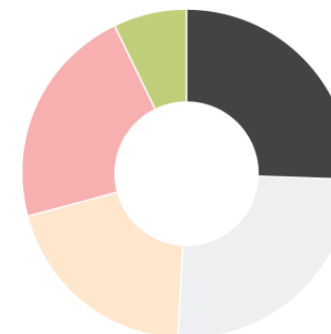
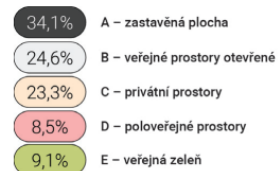
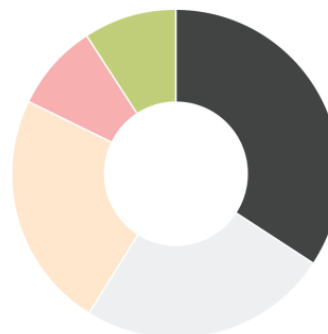
MARIE-CURIE-ALLEE

WEITLINGSTRASSE

ANALÝZY

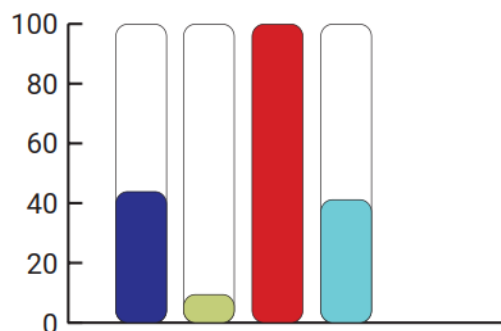
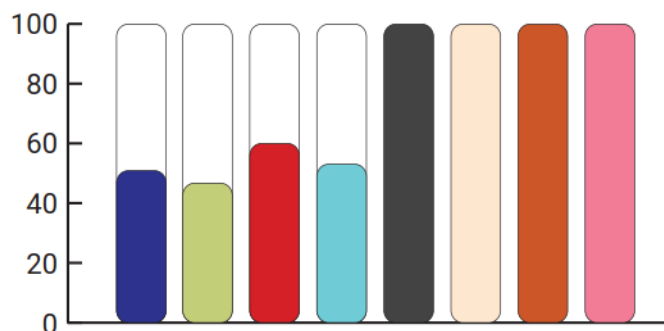

Graf 5: Balance ploch v "Berlín Kreuzberg" (vlevo) a "Berlín Lichtenberg" (vpravo)

ANALÝZY

Procentuální zastoupení kulturních vlivů v charakteristických službách v „Berlín Kreuzberg“ (vlevo) a „Berlín Lichtenberg“ (vpravo)

	„Berlín Kreuzberg“	„Berlín Lichtenberg“	
Prádelna	2	1	Purple circle
Obchod s potravinami /pekárna	12	11	Dark Blue circle
Kadeřnickní	15	15	Light Green circle
Internet cafe	5	1	Red circle
Gastronomie	174	24	Light Blue circle
Společenství	4	2	Black circle
Buddhistický chrám, modlitebna	1	0	Light Orange circle
Mešita, kulturní centrum islámu	4	0	Dark Orange circle
Kostel	1	1	Green circle
Synagoga	1	0	Pink circle

Zaznamenání druhů a počtů charakteristických služeb (data získaná autorkou)

„BERLÍN KREUZBERG“ - ADALBERTSTRAßE

Zaznamenání druhů a počtů charakteristických služeb (data získaná autorkou)

	KREUZBERG			LICHTENBERG	
	Oranienstraße	Adalbertstraße	Waldemarstraße	Weitlingstraße	Marie-Curie-Allee
Prádelna	1	0	0	0	0
Obchod s potravinami /pekárna	2	3	0	0	0
Kadeřnictví	3	2	0	3	0
Internet cafe	1	2	0	1	0
Gastronomie	63	33	3	10	1
Společenství	1	0	1	1	0
Buddhistický chrám, modlitebna	1	0	1	0	0
Mešita, kulturní centrum islámu	1	1	1	0	0
Kostel	0	0	0	0	0

	„Berlín Kreuzberg“	„Berlín Lichtenberg“
ubytovací služby	81	36

Tab. 9: Ubytovací služby v lokalitách (data získaná autorkou)

2. ČÁST VÝZKUMU

UKÁZKA POROVNÁNÍ ARCHIV vs. SOUČASNOST ± 1981 vs. 2021

Fotografie: Winkelkotte T., Orlowsky C., Waldemarstr., um 1981 :: FHXB Friedrichshain-Kreuzberg Museum :: Resource :: museum-digital.berlin. In: [cit. 13.04.2021]. Dostupné z: <https://berlin.museum-digital.de>

Povolení publikování snímků na základě dohody s jejich vlastníkem - S·T·E·R·N Gesellschaft der behutsamen Stadterneuerung mbH

- Kreuzberg
- příklad :
Waldemarstr.

Waldemarstr. 24 VH

Waldemarstr. 28 VH

Waldemarstr. 20 VH

Waldemarstr. 32 VH VF

Waldemarstr. 26 VH

- tvar - vzhled
- hmota - objem
- prostor

Tabulka rozřazení do skupin

	rozřazení do skupin		
	1/ TVAR	2/ HMOTA	3/ PROSTOR
1	Změna tvaru - Okna/dveře	Objemové změny	Změna - vzhled veřejného prostoru
2	Změna - ornament/barva	Změna velikosti zastavěné plochy	Změna - parter domů / využití objektu
3	Změna - materiál		Změna - plochy zeleně

Tabulka pro hodnocení naměřených hodnot

0-10 b	zachováno bez výrazné změny
10-20 b	změna evropského charakteru
20-30 b	odlišný kulturní vliv

Náhled na tabulku pro bodové hodnocení

	Algoritmy - architektonické a urbánní změny		
	1 0-10 zachováno, bez výrazné změny	2 10-20 změna evropského o charakteru	3 20-30 odlišný kulturní vliv
Změna tvaru - Okna/dveře			příkl.: oblouk, arkády
Změna - ornament/barva			příkl.: arabeskový vzor, zásada popření hmoty, čtverec/obdélník, výrazové barvy
Změna - materiál			příkl.: keramický obklad, hlína, kovové prvky
Objemové změny			příkl.: nová budova, kompletní přestavba, původní objem nezachován
Změna velikosti zastavěné plochy	do 10%	11-49%	< 50%
Změna - vzhled veřejného prostoru			příkl.: prvky shromáždění, tržiště
Změna - parter domů / využití objektu			příkl.: trh, venkovní posezení, oživení, geometrie
Změna - plochy zeleně			příkl.: geometrie, kompozice, voda

PŘÍKLAD HODNOCENÍ NA ZÁKLADĚ STANOVENÝCH ALGORITMŮ

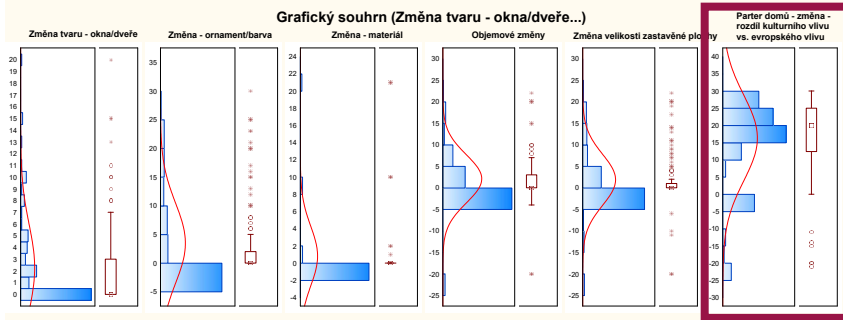
- lokalita „Kreuzberg“
- software Statistica

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	15	16	17	18	19	20	21	22
	Lokalita	Adresa	Rok foto. archiv	Rok foto. současnos	Ozn.číslo bloku	Pozn.	Změna tvaru - okna/dveře	Změna - ornament/b arva	Změna - materiál	Objemové změny	Změna velikosti zastavěné plochy	15 Parter domů - změna - rozdíl kulturního vlivu vs. evropského vlivu	16 Změna - vzhled veřejného prostoru	17 Změna - plochy zeleně	18 Přistěhovalci v bloku (1991) (%)	19 Průměr změn	20 Velikost parcely (ar)	21 Váha hodnoceného území	22 Vážený průměr
1	W	Waldemarstr. 20	1981,2008	2021	76	Aleřitá, červená	10	25	0	3	0	30	10	0	68,5	13,80	4,2	0,8	11,0
2	W	Waldemarstr. 22	1983	2021	76		2	0	0	0	0	23	10	10	68,5	8,95	3,4	0,8	7,2
3	W	Waldemarstr. 24	1981	2021	76		0	0	0	0	0	0	10	5	68,5	1,50	5,7	0,9	1,4
4	W	Waldemarstr. 26	1981	2021	76	modrá	0	30	0	0	0	-20	5	0	68,5	3,50	7,0	0,9	3,2
5	W	Waldemarstr. 28	1981	2021	76	nástavba	4	7	0	10	0	-14	10	15	68,5	4,60	4,3	0,8	3,7
6	W	Waldemarstr. 32	1981	2021	76		0	0	0	0	0	-15	10	10	68,5	2,00	7,7	0,9	1,8
7	W	Waldemarstr., park	1977, 1981(mapa)	2021	76	zbourání po 1977, park				-20	-20	20	20	20	68,5	5,71	6,7	0,9	5,1
8	W	Waldemarstr. 36	1981	2021	76	služba zachována	0	0	0	0	2	15	10	10	68,5	6,70	6,8	0,9	6,0
9	W	Waldemarstr. 38	1981	2021	76		0	0	0	0	0	-20	10	10	68,5	2,00	1,2	0,7	1,4
10	W	Waldemarstr. 40	1981	2021	76		0	0	0	0	-10	0	10	10	68,5	1,00	8,7	0,9	0,9
11	W	Waldemarstr. 42	1981	2021	76		0	0	0	0	0	0	10	10	68,5	2,00	8,7	0,9	1,8
12	W	Waldemarstr. 44	1981	2021	76		2	0	0	0	0	0	15	15	68,5	3,20	3,4	0,8	2,6
13	W	Waldemarstr. 45-46	1981	2021	76		0	15	10	0	0	18	10	10	68,5	9,90	1,9	0,7	6,9
14	W	Waldemarstr./Adalbertstr., park	1983	2021	73					0	0	20	20	20	60,2	11,43	4,0	0,8	9,1
15	W	Waldemarstr. 43	1981	2021	73		0	0	0	0	0	0	15	12	60,2	2,70	2,5	0,7	1,9
16	W	Waldemarstr. 41	1981	2021	73	malba	0	15	0	6	1	12	0	0	60,2	6,54	4,2	0,8	5,2
17	W	Waldemarstr. 39	1981	2021	73		0	0	0	0	0	0	0	0	60,2	0,00	5,5	0,9	0,0
18	W	Waldemarstr. 37	1981	2021	73		0	0	0	0	0	0	0	0	60,2	0,00	5,2	0,9	0,0
19	W	Waldemarstr. 35-33	1981	2021	73		10	0	0	-4	-6	0	15	12	60,2	2,70	9,1	0,9	2,4
20	W	Waldemarstr. 31	1981	2021	73		0	0	0	0	1	0	15	15	60,2	3,10	7,1	0,9	2,8
21	W	Waldemarstr. 29	1981	2021	73		0	0	0	0	2	13	15	10	60,2	7,18	4,1	0,8	5,7
22	W	Waldemarstr. 27	1981	2021	73		0	0	0	0	-11	0	12	7	60,2	0,80	8,3	0,9	0,7
23	W	Waldemarstr. 25	1981,2008	2021	73		0	0	0	4	0	0	0	0	60,2	0,40	8,0	0,9	0,4
24	W	Waldemarstr. 23	1981,2008	2021	73	červená	5	25	0	3	2	0	0	0	60,2	3,50	6,4	0,9	3,2
25	W	Waldemarstr. 21	1981	2021	73		0	0	0	0	1	20	15	8	60,2	6,40	3,4	0,8	5,1
26	W	Waldemarstr. 19	1981	2021	73	služba zachována	0	1	0	1	0	19	0	0	60,2	5,90	4,3	0,8	4,7
27	A	Adalbertstr. Zentrum	1978,-79,-81,-82,-83	2021	82	min. úprava barev	0	1	0	0	0	28	0	0	61,6	8,35	5,2	0,9	7,5
28	A	Adalbertstr., proluka	1981	2021	82	nový dům+výstavba				20	20	0	0	0	61,6	5,71	11,9	1,0	5,7
29	A	Adalbertstr. 6	1981,1982	2021	82	změna parteru	10	10	10	0	0	30	0	0	61,6	9,00	12,3	1,0	9,0
30	A	Adalbertstr. 7	1981	2021	82	úprava fasády	10	20	10	5	4	25	0	0	61,6	12,40	12,3	1,0	12,4
31	A	Adalbertstr., proluka	1982,1991	2021	82	bourání, nový dům				15	11	-20	0	0	61,6	3,71	12,4	1,0	3,7
32	A	Adalbertstr. 95A, museum	1976, 1981, 1991	2021	621	přístavba schody	0	0	0	15	9	20	20	20	60,6	10,40	5,2	0,9	9,4
33	A	Adalberstr. 95	1981	2022	621	jemný ornament	8	5	2	0	0	22	0	0	60,6	8,10	1,8	0,7	5,7
34	A	Adalbertstr. 9	1981	2021	82		0	10	0	0	1	28	0	0	61,6	9,35	12,4	1,0	9,4
35	A	Adalbertstr. 10	1981	2021	82		0	0	0	0	0	25	0	0	61,6	7,50	4,3	0,8	6,0
36	A	Adalbertstr. 11	1981	2021	82		15	10	0	5	0	28	0	0	61,6	11,25	2,6	0,7	7,9
37	A	Adalbertstr. 12	1981	2021	82		10	0	0	0	0	30	0	0	61,6	10,00	3,8	0,8	8,0
38	A	Adalbertstr. 13	1981	2021	79		0	0	0	0	0	20	0	0	66,8	6,00	3,8	0,8	4,8
39	A	Adalbertstr. 14	1981	2021	79		0	0	0	0	0	0	0	0	66,8	0,00	3,3	0,8	0,0
40	A	Adalbertstr. 15	1981,1985	2021	79		0	0	0	5	10	0	0	0	66,8	1,50	13,9	1,0	1,5
41	A	Adalbertstr. 16	1981,1987	2021	79	služba zachována	0	0	0	2	0	11	0	0	66,8	3,50	3,8	0,8	2,8

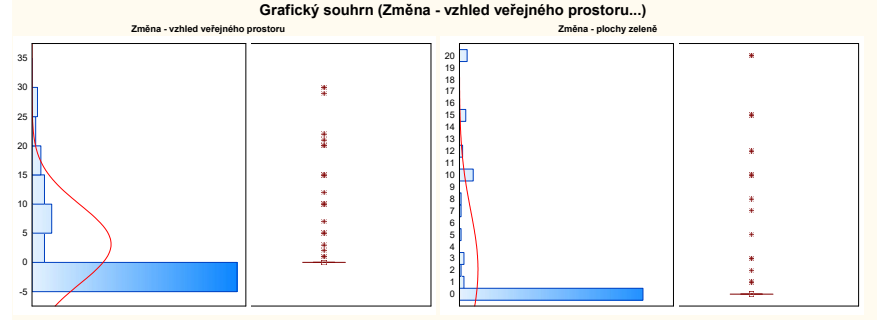

MAJÍ KULTURNÍ ROZDÍLY VLIV NA
MĚSTSKÝ PROSTOR?

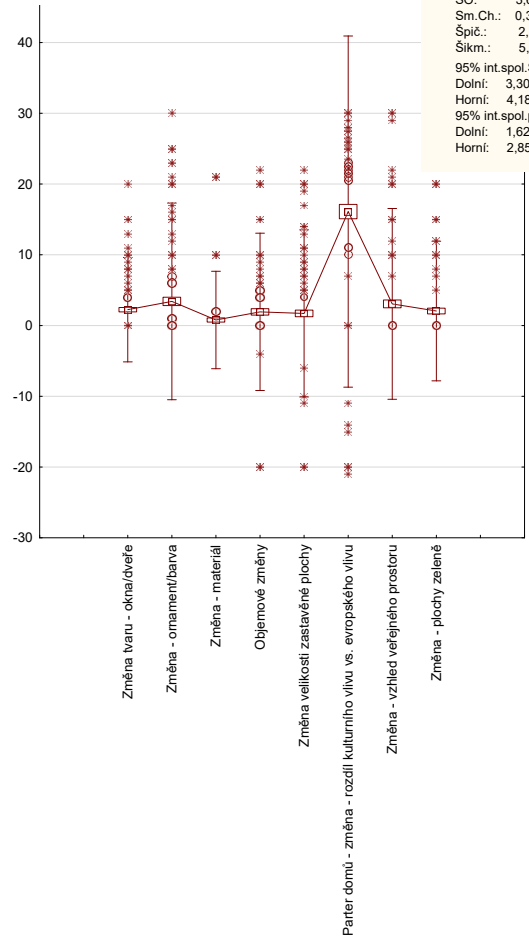
ZHODNOCENÍ

N:	N:	N:	N:	N:	N:
140	140	140	151	162	150
Prům.: 2,243	Prům.: 3,414	Prům.: 0,786	Prům.: 1,934	Prům.: 1,716	Prům.: 16,11
Medián: 0	Medián: 0	Medián: 0	Medián: 0	Medián: 0	Medián: 20,00
Min: 0	Min: 0	Min: 0	Min: -20,00	Min: -20,00	Min: -21,00
Max: 20,00	Max: 30,00	Max: 21,00	Max: 22,00	Max: 22,00	Max: 30,00
dolní kvartil0	dolní kvartil0	dolní kvartil0	dolní kvartil0	dolní kvartil0	dolní kvartil12,40
horní kvartil3,000	horní kvartil2,000	horní kvartil3,000	horní kvartil3,000	horní kvartil1,000	horní kvartil25,00
Rozptyl: 13,61	Rozptyl: 48,32	Rozptyl: 11,87	Rozptyl: 30,90	Rozptyl: 34,86	Rozptyl: 154
SO: 3,689	SO: 6,951	SO: 3,445	SO: 5,559	SO: 5,904	SO: 12,41
Sm.Ch.: 0,312	Sm.Ch.: 0,587	Sm.Ch.: 0,291	Sm.Ch.: 0,452	Sm.Ch.: 0,464	Sm.Ch.: 1,013
Špič.: 2,185	Špič.: 2,094	Špič.: 4,972	Špič.: 0,336	Špič.: 0,550	Špič.: -1,388
Šikm.: 5,169	Šikm.: 3,359	Šikm.: 25,19	Šikm.: 6,965	Šikm.: 5,428	Šikm.: 1,347
95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 3,302	95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 6,221	95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 3,083	95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 4,995	95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 5,324	95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 11,15
95% int.spol.průměru Dolní: 1,626	95% int.spol.průměru Dolní: 2,253	95% int.spol.průměru Dolní: 0,210	95% int.spol.průměru Dolní: 1,040	95% int.spol.průměru Dolní: 0,800	95% int.spol.průměru Dolní: 14,11
Horní: 4,180	Horní: 7,876	Horní: 3,904	Horní: 6,268	Horní: 6,628	Horní: 14,00
95% int.spol.průměru Horní: 2,859	95% int.spol.průměru Horní: 4,576	95% int.spol.průměru Horní: 1,361	95% int.spol.průměru Horní: 2,828	95% int.spol.průměru Horní: 2,632	95% int.spol.průměru Horní: 18,11

N:	N:
150	150
Prům.: 3,060	Prům.: 2,053
Medián: 0	Medián: 0
Min: 0	Min: 0
Max: 30,00	Max: 20,00
dolní kvartil0	dolní kvartil0
horní kvartil0	horní kvartil0
Rozptyl: 45,44	Rozptyl: 24,35
SO: 6,741	SO: 4,934
Sm.Ch.: 0,550	Sm.Ch.: 0,403
Špič.: 2,320	Špič.: 2,457
Šikm.: 4,763	Šikm.: 5,079
95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 6,055	95% int.spol.Sm.Odch. Dolní: 4,432
95% int.spol.průměru Dolní: 1,972	95% int.spol.průměru Dolní: 1,257
Horní: 7,604	Horní: 5,566
95% int.spol.průměru Horní: 4,148	95% int.spol.průměru Horní: 2,849

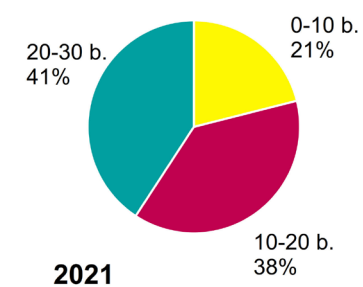
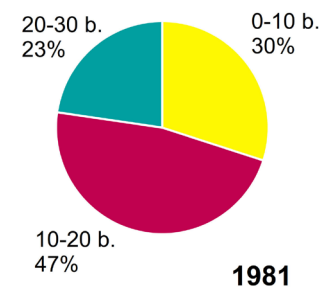
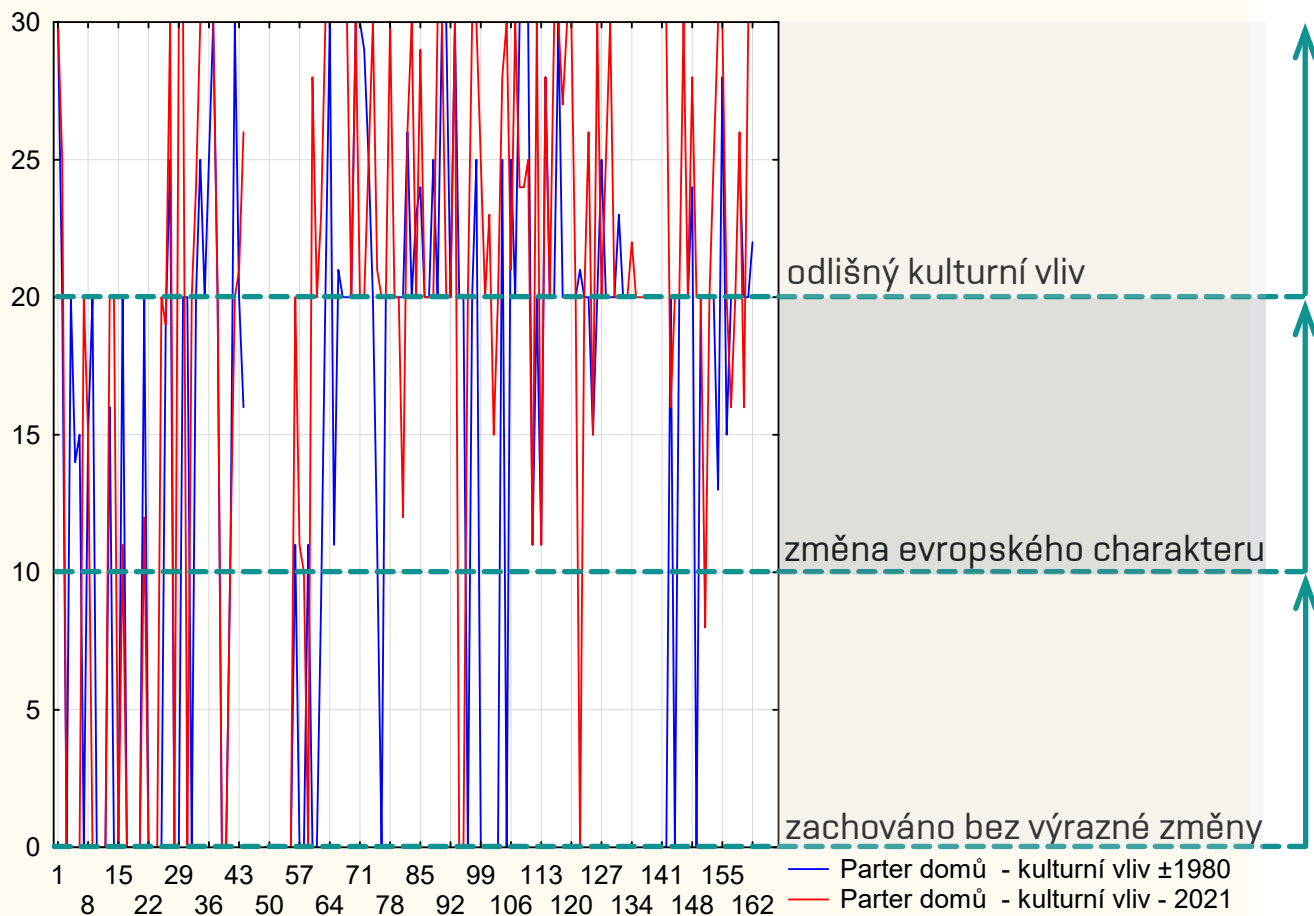

0-10 b	zachováno bez výrazné změny
10-20 b	změna evropského charakteru
20-30 b	odlišný kulturní vliv

Proměnná	Popisné statistiky (Hodnocení lokality v 2022_01_Kreuzberg_zhodnoceni_uzemi)				
	N platných	Průměr	Minimum	Maximum	Sm.odch.
Změna tvaru - okna/dveře	140	2,24286	0,0000	20,00000	3,68913
Změna - ornament/barva	140	3,41429	0,0000	30,00000	6,95100
Změna - materiál	140	0,78571	0,0000	21,00000	3,44491
Objemové změny	151	1,93377	-20,0000	22,00000	5,55898
Změna velikosti zastavěné plochy	162	1,71605	-20,0000	22,00000	5,90449
Parter domu - změna - rozdíl kulturního vlivu vs. evropského vlivu	150	16,10867	-21,0000	30,00000	12,40884
Změna - vzhled veřejného prostoru	150	3,06000	0,0000	30,00000	6,74087
Změna - plochy zeleně	150	2,05333	0,0000	20,00000	4,93418

■ Průměr
□ Průměr±SmCh
| Průměr±2*SmOdch
○ Odlehle
* Extrémy

KULTURNÍ VLIV - VYUŽITÍ PARTERU DOMŮ

Hodnocení změn využití parteru domů dle zasoupení kulturních vlivů (data získaná autorkou)

Proměnná	Popisné statistiky (<i>Prostor</i>)						
	N platných	Průměr	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
Parter domů - změna - kulturní vliv - parter domů - porovnání ± 1980 a 2021	150	11,30667	0,0000	31,35000	0,00000	23,50000	11,78880
Parter domů - změna - rozdíl kulturního vlivu vs. evropského vlivu	150	16,10867	-21,0000	30,00000	12,40000	25,00000	12,40884

Proměnná	Popisné statistiky (<i>Prostor</i>)						
	N platných	Průměr	Minimum	Maximum	Dolní kvartil	Horní kvartil	Sm.odch.
Parter domů - kulturní vliv ±1980	150	14,88667	0,00	30,00000	0,00000	20,00000	10,50250
Parter domů - kulturní vliv - 2021	157	18,62420	0,00	30,00000	12,00000	29,00000	10,63883

FOTOGRAFIE - NABÍZENÉ SLUŽBY

Fotografie z: <https://de.foursquare.com/v/mevlana-moschee/4d66994d-153ba0939566ebf8?openPhotoId=5f3d2c25dcf2fd338484e6d2>

- úvod do aktuální mezinárodní tematiky přistěhovalectví z pohledu architektury a urbanismu
- možnost pokračování v této práci - vlivy evropské arch. na arch. v Turecku? rozšíření získaných informací? aplikace metodiky pro jiná města?
- použití získaných materiálů (zejména fotografických) v rámci interdisciplinárního výzkumu, zhodnocení změn v dalších časových etapách, zhodnocení lokality z hlediska gentri-

- obyvatelé s migračním pozadím mají vliv na městský prostor = změna typů budov - mešity, kulturní centra islámu, synogogy a buddhistické motlitebny
- změna - sociální a hospodářská hlediska - gastronomické služby
- lokalita je vyhledávaným turistickým cílem = důvodem rozdílné kulturní vlivy?

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Ing. arch. Monika Moggert

e-mail: xamarkova@vutbr.cz

pod vedením: doc. Ing. arch. Ivo Boháč, Ph.D.